

GAZETA URZĘDOWA
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

NR 9 KATOWICE, DNIA 14 MAJA 1945

Poz. TREŚĆ: Str.

DZIAŁ URZĘDOWY

99.

DEKRET

z dnia 19 lutego 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 37 z dn. 20 3 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 8 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Kobiety podlegają powszechnemu obowiązkowi pomocniczej służby wojskowej".

2) Art. 102 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Obowiązkowi pomocniczej służby wojskowej podlegają również kobiety w wieku od ukończonych lat 19 do ukończonych lat 45".

3) Art. 103 otrzymuje brzmienie:

„Art. 103. Osoby, podlegające obowiązkowi pomocniczej służby wojskowej mogą być w czasie pokoju powołane do odbycia przeszkolenia wojskowego w celu przysposobienia ich do pomocniczej służby wojskowej".

4) W art. 138 skreśla się ust. (2) i oznaczenie „(1)" ustępu pierwszego a nadto po lit. f) dodaje się lit. g) o następującym brzmieniu:

„g) kobiety, od chwili wydania orzeczenia uznającego je za zdolne do pomocniczej służby wojskowej, do chwili wcielenia ich do szeregów".

5) W art. 139 ust. (1) skreśla się wyrazy: „ust. (1)".

6) W art. 140 skreśla się słowa: „ust. (1) tudzież kobiety, które odbywały przeszkolenie wojskowe (art. 103 ust. (2) i (3)".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Publicznego — każdemu w jego zakresie działania.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

100.

DEKRET

z dnia 12 marca 1945 r.

o powszechnym obowiązku świadczeń osobistych na rzecz odbudowy m. st. Warszawy

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 39 z dn. 20 3 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. § 1. Celem odbudowy zniszczonej, przez barbarzyńców hitlerowskich stolicy Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawy, wprowadza się na obszarze całego Państwa Polskiego powszechny obowiązek ludności wykonywania robót i usług, bezpośrednio lub pośrednio potrzebnych dla przywrócenia stolicy jej dawnej świetności i dźwignięcia jej na poziom, odpowiadający wielkości odrodzonej demokratycznej Rzeczypospolitej.

§ 2. Zakres i sposób wykonania oraz czas trwania obowiązku, ustanowionego w § 1 na poszczególnych obszarach Państwa Polskiego określi Minister Administracji Publicznej.

Art. 2. Obowiązek świadczeń osobistych obejmuje wszelkiego rodzaju pracę ludzką, fizyczną i umysłową.

Art. 3. § 1. Do świadczeń osobistych obowiązane są osoby płci obojga w wieku od ukończonych lat 16 do ukończonych lat 60, z wyjątkiem:

1. posłów do Krajowej Rady Narodowej,
2. osób pełniących czynną służbę wojskową,
3. osób, którym przysługuje prawo eksterytorialności,
4. duchownych, wymienionych w art. 57 ust. (1) ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 455 z 1933 r.),
5. sędziów i prokuratorów,
6. funkcjonariuszów państwowych i samorządowych oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych i samorządowych.

§ 2. Od obowiązków świadczeń osobistych należy zwolnić:

1. osoby niezdolne do wykonywania świadczeń osobistych wskutek choroby lub fizycznej ułomności,
2. kobiety w czasie ciąży i przez sześć miesięcy po odbyciu porodu oraz matki, wychowujące dzieci w wieku do ukończonych lat 13.

Tryb postępowania oraz właściwość władz, orzekających o zwolnieniu określi Minister Administracji Publicznej w rozporządzeniu wykonawczym.

Art. 4. Osoby, powołane do świadczeń osobistych mają na żądanie władzy stawić się do wykonywania świadczeń z własnymi narzędziami pracy, należącymi do nich środkami przewozowymi, tudzież inwentarzem pociągowym, niezbędnym dla obsługi dostarczonych przez nich środków przewozowych.

Art. 5. *§ 1.* Osoby, wykonywujące świadczenia osobiste, otrzymują przez cały czas wykonywania tego obowiązku wyżywienie oraz, jeśli wykonywują świadczenia poza miejscem zamieszkania lub pobytu, będą zakwaterowane w miejscu pracy. Koszt wyżywienia i zakwaterowania ponosi Skarb Państwa.

§ 2. Powołani do świadczeń osobistych, mający miejsce zamieszkania lub pobytu w odległości większej niż 10 km od miejsca świadczenia będą przewiezieni na miejsce pracy na koszt Skarbu Państwa.

Art. 6. § 1. Osoby, powołane do świadczeń osobistych, korzystają w przypadku choroby, powstałej w czasie wykonywania świadczenia, na koszt Skarbu Państwa z bezpłatnej pomocy lekarskiej, środków leczniczych i opatrunkowych oraz leczenia szpitalnego i utrzymania.

§ 2. Osoby, wykonywujące świadczenia osobiste, które doznały uszkodzenia zdrowia, powodującego utratę zdolności zarobkowej w związku z chorobą lub kalectwem, nabytymi w czasie i wskutek wykonywania tych świadczeń, będą uważane za inwalidów wojennych i służy im prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego w trybie i na zasadach, określonych w przepisach, normujących zaopatrzenie inwalidzkie osób, które doznały uszkodzenia zdrowia na skutek służby wojskowej.

§ 3. Jeżeli wykonywujący świadczenia osobiste poniesie śmierć w związku z wykonywaniem tych świadczeń pozostała po nim rodzina ma prawo do zaopatrzenia w trybie i na zasadach, określonych w przepisach, normujących zaopatrzenie inwalidzkie osób, które doznały uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia na skutek służby wojskowej.

Art. 7. § 1. Powołani do świadczeń osobistych obowiązani są w czasie spełniania tego obowiązku do posłuchu rozkazom i poleceniom przełożonych w zakresie wykonywania robót i usług, objętych obowiązkiem świadczenia.

§ 2. Wszystkich powołanych do świadczeń osobistych oraz wszelkie inne osoby związane z wykonywaniem tych świadczeń uważa się za zmobilizowanych do służby wojskowej. Osoby te w czasie wykonywania świadczeń odpowiadają za popełnione przestępstwa według przepisów kodeksu karnego Wojska Polskiego.

Do rozpoznawania spraw o te przestępstwa właściwe są sądy wojskowe.

Art. 8. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Administracji Publicznej i Obrony Narodowej.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab

Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni

101.

DEKRET

z dnia 22 marca 1945 r.

o częściowej mobilizacji do służby wojskowej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 55 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Na terenach Rzeczypospolitej Polskiej, całkowicie wyzwolonych spod okupacji niemieckiej powołuje się do czynnej służby wojskowej:

a) mężczyzn urodzonych w latach 1925, 1924, 1923, 1922 i 1921;

b) podoficerów rezerwy i pospolitego ruszenia, podoficerów byłych tajnych organizacyj wojskowych, podoficerów w stanie spoczynku do lat 40 włącznie, podoficerów zawodowych do lat 45 włącznie;

c) oficerów rezerwy i pospolitego ruszenia, oficerów byłych tajnych organizacyj wojskowych, oficerów w stanie spoczynku i urzędników wojskowych do lat 45 włącznie, a oficerów zawodowych do lat 50 włącznie;

d) lekarzy, lekarzy dentystów, dentystów, techników dentystycznych, lekarzy weterynarii, magistrów farmacji i farmaceutów, prowizorów farmacji, felczerów, felczerów weterynaryjnych i pielęgniarzy do lat 50 włącznie, byłych słuchaczy i słuchaczki wydziałów : lekarskiego, weterynaryjnego i farmacji wyższych uczelni zarówno krajowych jak i zagranicznych oraz słuchaczy i słuchaczki Akademii Stomatologicznej i wydziałów dentystycznych wyższych uczelni zagranicznych, do lat 35 włącznie;

e) szoferów, specjalistów samochodowych, specjalistów lotnictwa i broni pancernej do lat 40 włącznie;

f) kobiety: lekarzy, lekarzy-dentystów, dentystów, techników dentystycznych, lekarzy weterynarii, magistrów farmacji i farmaceutki, prowizorów farmacji, felczerki i pielęgniarki do lat 40 włącznie.

Art. 2. Nie podlegają powołaniu do czynnej służby wojskowej:

a) członkowie Milicji Obywatelskiej, funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego w służbie czynnej;

b) pracownicy Polskich Kolei Państwowych w służbie czynnej;

c) osoby uznane za zupełnie niezdolne do służby wojskowej w myśl art. 49 ust. 2 pkt. e) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 220);

d) duchowni i zakonnicy prawnie uznanych wyznań;

e) kobiety wymienione w art. 1 pkt. d) i f) o ile posiadają choćby jedno dziecko poniżej lat 16-tu.

Art. 3. § 1. Od powołania do czynnej służby wojskowej mogą być zwolnieni na czas pełnienia niżej wyszczególnionych czynności:

a) na wniosek właściwej władzy przełożonej — wysoko wykwalifikowani urzędnicy: państwowi i samorządowi oraz urzędnicy i pracownicy przedsiębiorstw państwowych;

b) na wniosek właściwych Dyrekcyj — inżynierowie, pracownicy techniczni i wysoko wykwalifikowani robotnicy: Poczt i Telegrafów oraz Dróg Wodnych;

c) na wniosek Ministra Oświaty — profesorowie, docenci i asystenci szkół wyższych oraz pracownicy zakładów i laboratoriów naukowych;

d) na wniosek właściwych kuratorów okręgów szkolnych — nauczyciele szkół powszechnych powyżej lat 38 oraz nauczyciele szkół średnich;

e) na podstawie zaświadczenia przewodniczącego wojewódzkiej rady narodowej — kierownicy przedsiębiorstw przemysłowych o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają co najmniej 50 osób, a na podstawie zaświadczenia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych — administratorzy państwowych przedsiębiorstw rolnych oraz lekarze weterynarii;

f) na wniosek Ministra Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia — lekarze, dentyści i magistrzy farmacji, na stanowiskach niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania służby zdrowia, a na wniosek naczelnika wojewódzkiego wydziału zdrowia w wyjątkowych wypadkach dezynfektorzy i pielęgniarki dla szpitali epidemicznych;

g) na podstawie zaświadczenia właściwych prezesów sądów apelacyjnych — aplikanci sądowi, którzy do dnia 1 czerwca 1945 r. przystąpią do złożenia egzaminu sędziowskiego;

h) na podstawie zaświadczenia właściwej władzy administracji ogólnej I instancji — ojcowie jako jedyni żywiciele nieletnich dzieci poniżej lat 16, bez matki, o ile ojcowie ci: 1) nie są oficerami, 2) nie posiadają w swojej rodzinie nikogo zdolnego do pracy.

§ 2. Spośród wymienionych w § 1 pkt. a), b) i e) zwolnieniu od powołania do czynnej służby wojskowej nie podlegają:

oficerowie zawodowi i podoficerowie zawodowi, oficerowie, podoficerowie i szeregowi rezerwy — służby zdrowia oraz następujących rodzajów broni: artylerii, czołgów, lotnictwa, łączności, saperów i saperów kolejowych.

Art. 4. Uchylający się od poboru i wcielenia do służby wojskowej podlegają odpowiedzialności w myśl Kodeksu Karnego Wojska Polskiego przed sądami wojskowymi.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni

Minister Administracji Publicznej:
(—) Józef Maślanka

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

102.

DEKRET

z dnia 30 marca 1945 r.

o mobilizacji kobiet do pomocniczej służby wojskowej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 56 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Powołuje się do pomocniczej służby wojskowej kobiety urodzone w latach: 1925, 1924, 1923, 1922 i 1921.

Art. 2. Nie podlegają powołaniu do pomocniczej służby wojskowej:
a) kobiety pełniące czynną służbę w Milicji Obywatelskiej lub w organach bezpieczeństwa publicznego;
b) pracownice Polskich Kolei Państwowych, Poczt i Telegrafów oraz Dróg Wodnych;
c) słuchaczki wyższych uczelni oraz uczennice szkół średnich;
d) kobiety posiadające przynajmniej jedno dziecko;
e) zakonnice prawnie uznanych wyznań;
f) kobiety uznane za zupełnie niezdolne do pomocniczej służby wojskowej przy odpowiednim zastosowaniu przepisu art. 49 ust. 2 pkt. e) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220).

Art. 3. Od pomocniczej służby wojskowej mogą być zwolnione:
a) na wniosek właściwej władzy przełożonej — wykwalifikowane urzędniczki i pracownice urzędów i przedsiębiorstw państwowych, samorządowych oraz zakładów przemysłowych;
b) na podstawie zaświadczenia właściwego zarządu gmin miejskich lub wiejskich — żony powołanych do czynnej służby wojskowej;
c) na wniosek właściwych inspektorów szkolnych względnie kuratorów — nauczycielki szkół powszechnych oraz szkół średnich.

Art. 4. Uchylające się od poboru lub wcielenia do pomocniczej służby wojskowej podlegają odpowiedzialności w myśl Kodeksu Karnego Wojska Polskiego przed sądami wojskowymi.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

103.
DEKRET
z dnia 30 marca 1945 r.
o utworzeniu województwa gdańskiego.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 57 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się województwo gdańskie.

Art. 2. W skład województwa gdańskiego wchodzi w całości terytorium byłego Wolnego Miasta Gdańska oraz powiaty: gdyńsko-grodzki, kartuzki, morski, starogardzki, kościerski i tczewski, które to powiaty wyłącza się jednocześnie z województwa pomorskiego.

Art. 3. Na obszarach byłego Wolnego Miasta Gdańska z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc wszystkie przepisy dotychczas obowiązującego ustawodawstwa, jako sprzeczne z ustrojem Demokratycznego Państwa Polskiego.

Równocześnie na obszar ten rozciąga się ustawodawstwo obowiązujące na pozostałej części województwa gdańskiego.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się: Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Administracji Publicznej, Ministrowi Sprawiedliwości i innym interesowanym Ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Bolesław Osóbka-Morawski
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
w/z Minister Sprawiedliwości:
(—) Leon Chajn

104.
DEKRET
z dnia 30 marca 1945 r.
o pomiarach kraju i organizacji miernictwa.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 58 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się przy Prezydium Rady Ministrów Główny Urząd Pomiarów Kraju i związane z tym urzędem Państwową Radę Mierniczą oraz Geodezyjny Instytut Naukowo-Badawczy.

Art. 2. Celem Głównego Urzędu Pomiarów Kraju jest sporządzenie jednolitej mapy gospodarczej Państwa stale aktualizowanej jako podstawy do:
a) planowania gospodarczego i administracyjnego,
b) prowadzenia ksiąg hipotecznych i katastru gruntowego,
c) opracowywania map dla celów specjalnych.

Art. 3. Do zakresu działania Głównego Urzędu Pomiarów Kraju należy:
a) przeprowadzanie, ewidencja i aktualizacja pomiarów podstawowych, szczegółowych oraz stosowanych, z wyjątkiem tych pomiarów stosowanych, wykonywanych przez inne urzędy lub instytucje państwowe,
b) nadzór, koordynowanie i ewidencja pomiarów stosowanych, przeprowadzanych przez inne urzędy i instytucje państwowe oraz pomiarów wykonywanych przez osoby uprawnione,
c) pomiary granic państwa,
d) prowadzenie katastru gruntowego,
e) prace kartograficzne (opracowywanie i reprodukcja map i planów),
f) prowadzenie archiwów mierniczych,
g) ewidencja i dysponowanie narzędziami geodezyjnymi na potrzeby urzędów i instytucyj państwowych,
h) opracowywanie i wydawanie przepisów pomiarowych i technicznych z zakresu zagadnień objętych niniejszym dekretem.
i) współdziałanie z Ministerstwem Oświaty w sprawach szkolnictwa mierniczego,
j) nadzór nad mierniczymi,
k) współdziałanie z właściwymi władzami i instytucjami w sprawach pomiarów długości,
l) współdziałanie z urzędami i instytucjami państwowymi w sprawach organizacji miernictwa stosowanego.

Art. 4. Do zakresu działania Państwowej Rady Mierniczej należy opiniowanie wszelkich zagadnień z dziedziny miernictwa.

Art. 5. Do zakresu działania Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego należy:
a) przeprowadzanie studiów z zakresu techniki i organizacji miernictwa,
b) organizowanie i opracowywanie zagadnień w zakresie geodezji,
c) publikacja prac z zakresu działania Instytutu,

d) współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi z zakresu geodezji.

Art. 6 (1) Prezes Rady Ministrów określi organizację Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, skład i sposób powoływania członków Państwowej Rady Mierniczej, a w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej — organizację organów II i I instancji, podległych Głównemu Urzędowi Pomiarów Kraju;

(2) Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Oświaty — określi organizację Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego.

Art. 7. Budżety Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, Państwowej Rady Mierniczej i Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego objęte są budżetem Prezydium Rady Ministrów.

Art. 8. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą przepisy z nim sprzeczne, a w szczególności: przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 479), odnoszące się do zakresu działania objętego niniejszym dekretem.

Art. 9. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski
Minister Oświaty:
(—) Dr Stanisław Skrzeszewski
w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Michał Szyszko
Minister Komunikacji:
(—) Jan Rabanowski
Minister Przemysłu:
(—) Hilary Minc

105.

DEKRET

z dnia 30 marca 1945 r.

o przymusowym zagospodarowaniu użytków rolnych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 59 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. (1) Celem zapewnienia wyżywienia ludności wprowadza się przymus zagospodarowania wszystkich gruntów zdatnych pod uprawę rolną.

(2) Przez zagospodarowanie należy rozumieć uprawę, siew, pielęgnację i zbiory.

Art. 2. Posiadacze (właściciele, dzierżawcy i zarządcy) gruntów zdatnych pod uprawę (art. 1), obowiązani są zagospodarować je należycie w całości.

Art. 3. (1) Wszystkie użytki rolne nie zagospodarowane we właściwym czasie przechodzą do użytkowania gromady.

(2) Gromada obowiązana jest do należytego zagospodarowania takich użytków przez:

a) wspólne dokonywanie uprawy, siewu, pielęgnacji, zbiorów, omłotów oraz zabezpieczenia i przewozu plonów i produktów — na rachunek gromady, albo

b) odstępowanie do zagospodarowania i użytkowania na warunkach przez gromadę ustalonych osobom trzecim (fizycznym lub prawnym) na ich własny rachunek.

Art. 4. Posiadacz, który utracił użytkowanie może je odzyskać po zebraniu plonów przez użytkownika wymienionego w art. 3, ust. 2 pkt. a) i b) po złożeniu wobec sołtysa zobowiązania dokonania odpowiednich upraw i zasiewu.

Art. 5. (1) Gromada obowiązana jest do zorganizowania samopomocy rolnej przy uprawie gruntów na terenie gromady; za wykonanie tego obowiązku odpowiedzialny jest sołtys.

(2) Wójt obowiązany jest do zorganizowania i czuwania nad sprawnym działaniem samopomocy rolnej między gromadami danej gminy, a starosta — między gminami danego powiatu.

(3) Sołtysi, wójtowie i starostowie mają prawo wydawania nakazów w przedmiocie celowego i terminowego zagospodarowania użytków rolnych.

Art. 6. Samopomoc rolna obejmuje obowiązek okazywania wzajemnej pomocy przez:

a) wzajemne świadczenia w formie robocizny oraz użyczanie sprzężaju, środków transportu, uprzęży i narzędzi rolniczych,

b) pożyczki materiałów siewnych.

Art. 7. Odpowiedzialność za wykonanie wszelkich świadczeń rzeczowych ze wszystkich użytków rolnych zarówno zagospodarowanych jak i nie zagospodarowanych ciąży na całej gromadzie.

Art. 8. Posiadaczy nie zagospodarowanych użytków rolnych obciąża się podatkiem gruntowym w podwójnej wysokości.

Art. 9. Zabrania się rozporządzania materiałami siewnymi niezgodnie z ich przeznaczeniem.

Art. 10. Kto:

a) uchyla się od obowiązku należytego zagospodarowania użytków rolnych lub przeszkadza w zagospodarowaniu gruntów podlegających przymusowej uprawie (art. 3),

b) nie stosuje się do nakazów lub zakazów wydanych na podstawie art. 5 ust. (3) i art. 6,

c) używa materiałów siewnych niezgodnie z ich przeznaczeniem —

podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3. Obok kary pozbawienia wolności orzec można grzywnę do 300.000 złotych.

Art. 11. Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w art. 10 właściwe są sądy grodzkie.

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Aprowizacji i Handlu oraz Sprawiedliwości.

Art. 13. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Edward Bertold
w/z Minister Administracji Publicznej:
(—) Stanisław Tolwiński
Minister Aprowizacji i Handlu:
(—) Teodor Piotrowski
w/z Minister Sprawiedliwości:
(—) Leon Chajn

106.

DEKRET

z dnia 30 marca 1945 r.

o utworzeniu Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 60 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P.

Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Państwowe Przedsiębiorstwo pod nazwą „Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych" zwane w dalszych artykułach Przedsiębiorstwem.

Art. 2. Siedzibą Przedsiębiorstwa jest siedziba Naczelnych Władz Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Celem Przedsiębiorstwa jest:

a) obsługiwanie gospodarstw rolnych przez tworzenie stacji traktorów i maszyn rolniczych,

b) szkolenie obsługi traktorów oraz maszyn i narzędzi rolniczych,

c) zakładanie i prowadzenie warsztatów reparacyjnych traktorów i narzędzi rolniczych,

d) prowadzenie badań naukowych nad ulepszeniem maszyn i narzędzi rolniczych.

Art. 4. Przedsiębiorstwo posiada osobowość prawną i jest wolne od wpisu do rejestru handlowego.

Art. 5. Przedsiębiorstwo stanowi odrębną jednostkę gospodarczą, prowadzoną wedle zasad handlowych z uwzględnieniem potrzeb gospodarczych rolnictwa.

Przedsiębiorstwo pokrywa wszelkie wydatki z własnych dochodów i dotacji Skarbu Państwa. Przedsiębiorstwo prowadzi gospodarkę na podstawie rocznych planów finansowo-gospodarczych, podlegających zatwierdzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Przedsiębiorstwo będzie użytkować i zarządzać warsztatami reparacyjnymi, tudzież traktorami i maszynami rolniczymi znajdującymi się w rozporządzeniu Państwa oraz z majątków ziemskich, przejętych na cele reformy rolnej.

Art. 7. Na czele Przedsiębiorstwa stoi dyrektor oraz 2-ch zastępców,- których mianuje i zwalnia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych. Dyrektor odpowiedzialny jest za prawidłowe i celowe prowadzenie Przedsiębiorstwa w myśl statutu i wskazań Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Dyrektor zastępuje Przedsiębiorstwo wobec władz sądowych, administracyjnych i osób trzecich.

Art. 8. Przedsiębiorstwo działa na podstawie statutu zatwierdzonego przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 9. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych sprawuje nadzór nad prawidłową i dostosowaną do potrzeb rolnictwa gospodarką Przedsiębiorstwa.

Art. 10. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Edward Bertold

107.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 1 marca 1945 r.

w sprawie wykonania dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51 z dnia 29 marca 1945 r.).

Na podstawie art. 8 i 20 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r., o przeprowadzeniu reformy rolnej, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 stycznia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13), zarządzam, co następuje:

§ 1. Przytoczone w przepisach rozporządzenia niniejszego artykuły odnoszą się do dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13, z 1945 r.), paragrafy zaś dotyczą niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Za gospodarstwa karłowate uważa się gospodarstwa o powierzchni poniżej 2 ha, za gospodarstwa małorolne gospodarstwa od 2—5 ha, za gospodarstwa zaś średniorolne, uprawnione do korzystania z reformy rolnej uważa się gospodarstwa od 5—10 ha użytków rolnych, których posiadacze obarczeni są liczną rodziną.

§ 3. Za bezrolnych robotników i pracowników rolnych oraz drobnych dzierżawców uważa się osoby, które prowadzą samodzielne gospodarstwa, a praca na roli stanowi ich zawód i główne źródło utrzymania.

§ 4. Za użytki rolne uważa się grunty orne, łąki, pastwiska, ogrody warzywne i owocowe.

§ 5. (1) Orzekanie w sprawach, czy dana nieruchomość podpada pod działanie przepisów art. 2 ust. (1) pkt. e) należy w I instancji do kompetencji wojewódzkich urzędów ziemskich.

(2) Od decyzji wojewódzkiego urzędu ziemskiego służy stronom prawo odwołania za pośrednictwem tegoż urzędu w ciągu dni 7, licząc od dnia następnego po doręczeniu decyzji, do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 6. Strona, ubiegająca się o uznanie, że dana nieruchomość jest wyłączona spod działania postanowień zawartych w art. 2 ust. (1) pkt e), winna przedłożyć wojewódzkiemu urzędowi ziemskiemu dowody, stwierdzające dokładny obszar tej nieruchomości z wyszczególnieniem użytków każdego rodzaju, a w braku takich dowodów zwrócić się do wojewódzkiego urzędu ziemskiego o sporządzenie dowodów pomiarowych na swój koszt.

§ 7. Nie podpadają pod postanowienia zawarte w art. 2 ust. (1) pkt e) grunty:

a) drobnych dzierżawców rolnych, do których ma zastosowanie ustawa z dnia 18 marca 1932 r., o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 307),

b) nabywców z parcelacji, o ile łączny obszar gruntów stanowiących ich własność nie przekracza norm wskazanych w art. 2 ust. (1) pkt e).

§ 8. Majątki przejmuje się wraz z wszelkimi aktywami. Długi niehipotekowane nie obciążają Skarbu Państwa z wyjątkiem należności za prace dokonane na rzecz majątku.

§ 9. Pełnomocnicy delegowani w myśl art. 7 powierzą tymczasowy zarząd poszczególnych obiektów, podlegających parcelacji, fachowym siłom rolniczym, które przy pomocy komitetów folwarcznych obejmą i zabezpieczą całość przejętego mienia.

§ 10. (1) Przejęcia majątków dokonują upoważnieni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych pełnomocnicy, wojewódzkie lub powiatowe urzędy ziemskie.

(2) Przejęcie odbywa się przez protokólarny spis objętych nieruchomości wraz z inwentarzem.

(3) Protokół sporządzić należy w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, podpisuje zaś go właściwy organ przejmujący (ust. (1), tymczasowy zarządca i przewodniczący komitetu folwarcznego.

(4) Po zakończeniu czynności wskazanych w ust. (1) i (2) protokóły z przejęcia majątku winny być bezzwłocznie przekazane:

1) miejscowemu zarządowi majątku,
2) powiatowemu urzędowi ziemskiemu,
3) wojewódzkiemu urzędowi ziemskiemu,
4) Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 11. (1) Przejęciu od właścicieli ziemskich nie podlegają:

a) przedmioty służące do osobistego użytku właściciela przejmowanego majątku i członków jego rodziny, jak np. ubrania, obuwie, pościel, biżuteria, meble, naczynia kuchenne itp., nie mające związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego oraz jeżeli nie posiadają wartości naukowej, artystycznej lub muzealnej,

b) zapasy artykułów spiżarni domowej,

c) zwierzęta i ptaki pokojowe.

(2) Przejęciu od dzierżawców majątków ziemskich nie podlegają:
a) wszelkie przedmioty stanowiące osobistą własność dzierżawcy i jego rodziny,
b) inwentarz żywy i martwy stanowiący własność dzierżawców, przy czym okoliczność ta musi być udowodniona dokumentami,
c) część zbiorów z ostatniego roku gospodarczego niezbędna do zaspokojenia potrzeb własnych dzierżawcy i jego rodziny oraz należności za pracę robotników rolnych.

(3) W razie nieobecności właścicieli ziemskich lub dzierżawców organa powołane do przejęcia majątków ziemskich zobowiązane są do sporządzenia spisu oraz zabezpieczenia ich mienia nie podlegającego przejęciu na rzecz Skarbu Państwa (ust. (1) i (2).

§ 12. Wpis prawa własności na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości ziemskich wymienionych w art. 2, ust. (1) nastąpi na wniosek właściwego wojewódzkiego urzędu ziemskiego.

§ 13. (1) Pełnomocników powiatowych dla spraw reformy rolnej oraz ich zastępców mianuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych na wniosek pełnomocnika wojewódzkiego, przedstawiony w porozumieniu z przewodniczącym wojewódzkiej rady narodowej.

(2) Pełnomocników gminnych mianuje pełnomocnik powiatowy w porozumieniu z przewodniczącym powiatowej rady narodowej.

(3) Pełnomocnikiem oraz zastępcą pełnomocnika (wojewódzkiego, powiatowego, gminnego) winna być mianowana osoba obznajomiona ze strukturą rolną tych terenów, na które zostaje delegowana.

§ 14. Zadaniem pełnomocników dla spraw reformy rolnej jest zabezpieczenie majątków przejętych na cele reformy rolnej oraz dbanie o szybkie i prawidłowe jej wykonanie.

§ 15. Gminna komisja reformy rolnej składa się z gminnego pełnomocnika reformy rolnej jako przewodniczącego oraz z delegatów gromad po 2 z każdej, wybranych na ogólnym zebraniu wszystkich uprawnionych do korzystania z reformy rolnej, stosownie do przepisów art. 1, ust. (2) pkt a) i b).

§ 16. Pełnomocnicy powiatowi sprawują ciągłą kontrolę nad działalnością pełnomocników gminnych, gminnych komisji reformy rolnej i komisji podziału ziemi.

§ 17. Pełnomocnicy powiatowi przy współudziale powiatowych urzędów ziemskich sporządzą spisy przejętych majątków ziemskich z uwzględnieniem powierzchni i rodzaju użytków rolnych.

§ 18. Pełnomocnik powiatowy w porozumieniu z powiatowym urzędem ziemskim ogłosi w każdej gminie wykaz imienny majątków lub ich części, wyłączonych spod parcelacji w trybie przepisu art. 15.

§ 19. Pełnomocnik powiatowy, po wykonaniu czynności przewidzianych w § 17 i 18, ustali po porozumieniu z poszczególnymi gminnymi komisjami reformy rolnej plan podziału posiadanego zapasu ziemi pomiędzy poszczególne gromady.

§ 20. (1) Po dokonaniu czynności przewidzianych w § 19 pełnomocnik gminny przeprowadzi na ogólnym zebraniu uprawnionych w danej gromadzie do korzystania z reformy rolnej wybór komisji podziału ziemi z osobna dla każdej nieruchomości podlegającej parcelacji.

(2) Komisja podziału ziemi składa się z przewodniczącego, jego zastępcy oraz 5 członków, w tym 2 przedstawicieli robotników rolnych.

§ 21. Oprócz spisu dokonanego przez gminną komisję reformy rolnej, stosownie do przepisów art. 9, pełnomocnik gminny w porozumieniu z komisją podziału ziemi sporządzi spis wszystkich uprawnionych do uczestniczenia w podziale ziemi danego majątku z wyszczególnieniem dla każdego z nich posiadanego przez niego obszaru ogólnego i obszaru użytków rolnych oraz ilości członków rodziny.

§ 22. (1) Projekt podziału ziemi opracuje komisja podziału ziemi, projekt zaś podziału inwentarza gminna komisja reformy rolnej, przy czym czynności te winny być dokonane przy fachowym udziale instruktorów rolnictwa.

(2) Wdowy i sieroty, pozostałe po poległych żołnierzach Wojska Polskiego oraz po uczestnikach walk partyzanckich o Polskę demokratyczną, korzystają z dobrodziejstwa reformy rolnej na równi z osobami, wymienionymi w art. 10 ust. (2).

§ 23. Przy opracowaniu projektu podziału ziemi komisje kierują się wysokością posiadanego zapasu ziemi, wielkością gospodarstw uprawnionych do nadziału ziemi oraz zasadą, ażeby wszystkie kategorie uprawnionych t. j. bezrolni, właściciele gospodarstw karłowatych oraz małorolni i średniorolni z liczną rodziną byli nadzieleni ziemią.

§ 24. Przy podziale inwentarza żywego należy pojedyńczym gospodarstwom przydzielać nie więcej jak 1 konia lub 1 krowę.

§ 25. (1) Podziałowi nie podlegają:
I. Z inwentarza martwego:
a) urządzenia kuźni, stolarni, pracowni rymarskich, sprzęt strażacki itp.,
b) maszyny rolnicze, które nie mogą być racjonalnie wykorzystane w jednostkowych gospodarstwach włościańskich, jak traktory, młocarnie, siewniki wielorzędne, bukowniki, tryjery itp.,
c) samochody ciężarowe, osobowe oraz wszelkie pojazdy.

II. Z inwentarza żywego:
1. inwentarz zarodowy, a mianowicie:
a) licencjonowane: ogiery, buhaje, knury, tryki oraz capy,
b) klacze zapisane do ksiąg stadnych Związku Hodowców Koni,
c) zapisane do ksiąg hodowlanych: krowy, świnie, owce oraz kozy,
d) cały przychówek wszystkich gatunków zwierząt po rodzicach, zapisanych do ksiąg hodowlanych lub stadnych;
2. specjalne kultury hodowlane, jak drób rasowy oraz pszczoły i jedwabniki.

(2) W braku dowodów, stwierdzających wartość hodowlaną zwierząt, powiatowy pełnomocnik dla spraw reformy rolnej powinien zasięgnąć opinii instruktora hodowlanego, a w braku tegoż agronoma powiatowego lub gminnego.

(3) Z podziału wyłącza się również wszelkie zapasy produktów rolnych.

§ 26. Za całość i nienaruszalność pozostałego w majątkach parcelowanych żywego i martwego inwentarza, nie podlegającego podziałowi, oraz zapasów produktów rolnych (§ 25 ust. (1) i (3) odpowiada pełnomocnik powiatowy dla spraw reformy rolnej.

§ 27. Projekt podziału ziemi i inwentarza winien być podany do wiadomości i rozpatrzony na ogólnym zebraniu uprawnionych do korzystania z reformy rolnej (§ 20 ust. (1).

§ 28. W wypadkach, gdy w sprawie podziału ziemi nie dojdzie do porozumienia, decyduje ostatecznie pełnomocnik powiatowy.

§ 29. Projekt podziału ziemi i inwentarza zatwierdza pełnomocnik powiatowy po zasięgnięciu opinii komisarza ziemskiego oraz mierniczego, którzy są fachowymi doradcami przy układaniu projektu podziału ziemi i inwentarza.

§ 30. Projekt podziału ziemi podpisują członkowie komisji podziału ziemi, pełnomocnik gminny, komisarz ziemski i mierniczy.

§ 31. (1) Faktycznego podziału ziemi według zatwierdzonego projektu podziału (§ 29) dokonają miernicy, wydelegowani przez powiatowy urząd ziemski.

(2) W wypadkach braku odpowiedniej ilości mierniczych dla dokonania podziału ziemi (ust. (1), faktyczny podział może być przeprowadzony prowizorycznie na gruncie przez komisję podziału ziemi pod ogólną kontrolą mierniczego.

§ 32. Faktyczny podział ziemi przeprowadzony na gruncie (§ 31) może być przez komisję podziału ziemi zmieniony jedynie po uzyskaniu na to zgody wojewódzkiego urzędu ziemskiego, udzielonej w porozumieniu z pełnomocnikiem wojewódzkim.

§ 33. (1) Po zatwierdzeniu projektu zgodnie z § 29 oraz po wydzieleniu działek na gruncie i podziale in-

wentarza pełnomocnik powiatowy z komisarzem ziemskim wprowadzą nabywców w posiadanie ziemi oraz wręczą nabywcom dokument nadania ziemi i inwentarza z podpisem pełnomocnika i komisarza ziemskiego.

(2) Dokument nadania stanowi tytuł własności nadanej działki i jest podstawą dla dokonania wpisu prawa własności w księgach hipotecznych.

§ 34. Powiatowe urzędy ziemskie powołują dla oszacowania przydzielonych działek i inwentarza dla każdej gminy z osobna komisje klasyfikacyjno-szacunkowe.

§ 35. (1) Komisja klasyfikacyjno-szacunkowa składa się z przewodniczącego, który winien posiadać wykształcenie rolnicze, oraz mierniczego, wyznaczonych przez powiatowy urząd ziemski i dwóch delegatów gminnej komisji reformy rolnej. W razie równości głosów przy podejmowaniu uchwał przez komisję, rozstrzyga głos przewodniczącego.

(2) Członkowie komisji wyznaczeni przez powiatowy urząd ziemski mogą wchodzić równocześnie w skład kilku komisji.

§ 36. Należność za przydzielony inwentarz żywy i martwy, po przeliczeniu na sumę pieniężną według cen ustalonych w instrukcji Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, zalicza się danemu gospodarstwu jako pożyczkę, przy czym stosuje się odpowiednio postanowienia art. 14 ust. (2) i (3).

§ 37. (1) Komisja klasyfikacyjno-szacunkowa po klasyfikacji i oszacowaniu działek i inwentarza sporządza protokół z dokonanych czynności.

(2) Protokół winien zawierać: rejestr pomiarowo-szacunkowy, wykaz nabywców i należności za inwentarz żywy i martwy oraz szkic rozparcelowanych gruntów z naniesioną klasyfikacją.

§ 38. Po dokonaniu czynności wyszczególnionych w § 37 powiatowy urząd ziemski wyda decyzję w przedmiocie klasyfikacji i szacunku i opublikuje ją przez wywieszenie na widocznym miejscu w lokalu zarządu gminy lub też gmin, na obszarze których położony jest parcelowany majątek oraz we właściwym powiatowym urzędzie ziemskim.

§ 39. Ogłoszenie decyzji (§ 38) winno być wywieszone przez dni 7, po upływie zaś tego terminu decyzję uważa się za doręczoną wszystkim stronom i osobom zainteresowanym.

O dacie wywieszenia decyzji przełożony gminy powiadamia bezzwłocznie powiatowy urząd ziemski.

§ 40. Stronom i osobom zainteresowanym przysługuje prawo odwołania się od decyzji powiatowego urzędu ziemskiego (§ 38) do wojewódzkiego urzędu ziemskiego za pośrednictwem powiatowego urzędu ziemskiego w ciągu 7 dni po upływie terminu określonego w § 39.

§ 41. (1) Po upływie terminu zakreślonego na wniesienie odwołania powiatowy urząd ziemski przekaże bezzwłocznie cały operat parcelacyjny wraz z wniesionymi odwołaniami wojewódzkiemu urzędowi ziemskiemu.

(2) Wojewódzki urząd ziemski po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego pełnomocnika dla spraw reformy rolnej wyda ostateczną decyzję.

§ 42. Do składania wniosków o wyłączenie w trybie przepisu art. 15 uprawnione są władze państwowe, samorządy terytorialne i gospodarcze oraz zrzeszenia rolnicze. Wnioski te wojewódzki urząd ziemski po zaopiniowaniu przez wojewódzką radę narodową przedkłada Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych do decyzji.

§ 43. Przy opracowywaniu wniosków o wyłączenie w trybie przepisu art. 15 należy uwzględnić istotne potrzeby kultury rolnej, a w szczególności potrzeby nasiennictwa, doświadczalnictwa rolniczego, hodowli zwierząt, ogrodnictwa kultur specjalnych oraz czy obiekt mający być wyłączony posiada dogodne warunki komunikacyjne, glebowe, niezbędne zabudowania i urządzenia gospodarcze.

§ 44. Nie podlegają podziałowi:

1) ziemie na zniesienie enklaw i półenklaw leśnych do 50 ha,

2) specjalne kultury jak: szkółki leśne, szkółki drzew owocowych, sady, inspekta, cieplarnie, parki, plantacje wikliny, plantacje roślin lekarskich, chmielniki, pasieki, tereny łowieckie zwierząt futerkowych, wody otwarte i zamknięte itp.,

3) zabudowania dworskie i przemysłowe,

4) zabytki historyczne, architektoniczne i osobliwości przyrody,

5) tereny, na których są kamieniołomy lub kopalnie minerałów użytecznych, o ile są eksploatowane lub o ile eksploatacja ich została czasowo zaniechana,

6) tereny, na których znajdują się źródła mineralne,

7) grunty objęte nadaniami górniczymi i przemysłowymi,

8) a) grunty zajęte pod rowy, kanały i wały oraz obustronne przylegające pasy o szerokości 1 m od strony zewnętrznej wału,

b) przy stawach rybnych opadowych pasy szerokości 2 m, przylegające do granicy zalewu terenu przy największym spiętrzeniu,

c) przy groblach stawowych zewnętrznych, pasy o szerokości 4 m,

d) grunty zajęte pod obiekty melioracyjne, jak śluzy, stacje przepompowań itp. wraz z niezbędnymi technicznie gruntami przyległymi,

e) ośrodki melioracyjne o charakterze doświadczalnym w dziedzinie uprawy łąk, torfowisk i t. p.

§ 45. (1) Pełnomocnicy oraz komisje podziału ziemi winny przy opracowywaniu projektów podziału ziemi wydzielić i zabezpieczyć odpowiednie ośrodki na cele szkolnictwa rolniczego, a mianowicie:

dla gminnych szkół rolniczych od 5—10 ha,
dla powiatowych szkół rolniczych od 30—50 ha,
dla liceów i szkół specjalnych od 50—80 ha użytków rolnych.

(2) W wypadku, gdy na terenie danej gminy niema nieruchomości ziemskiej podlegającej parcelacji, należy dla gminnej szkoły rolniczej zarezerwować działkę wraz z inwentarzami w sąsiedniej gminie.

§ 46. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych
(—) Edward Bertold

108.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 22 marca 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji, Bezpieczeństwa Publicznego i Sprawiedliwości o powołaniu do wojskowej służby komunikacji na kolejach.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 62 z dnia 7 kwietnia 1945 r.).

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o komunikacjach w służbie obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 195) i art. 1 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o militaryzacji Polskich Kolei Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 55) zarządzam, co następuje:

§ 1. Powołani zostają do wojskowej służby komunikacji na kolejach wszyscy obywatele Państwa Polskiego bez względu na płeć, którzy nie ukończyli jeszcze 60-go roku życia, choćby nie podlegali powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy:

1) w jakimkolwiek czasie byli funkcjonariuszami lub pracownikami Polskich Kolei Państwowych albo kolei prywatnych w Polsce;

2) w czasie okupacji Polski byli funkcjonariuszami lub pracownikami Kolei Wschodnich (Ostbahn) lub niemieckich kolei państwowych albo prywatnych;

3) mają fachowe wykształcenie lub fachową praktykę w dziedzinie komunikacji kolejowej.

§ 2. Wszystkie osoby wymienione w § 1, o ile nie są już zatrudnione w państwowej służbie kolejowej powinni zgłosić się do rejestracji na najbliższej stacji kolejowej w terminach ustalonych przez poszczególne dyrekcje Polskich Kolei Państwowych.

§ 3. Zarejestrowanym w myśl § 2 będą wydane zaświadczenia o uczynieniu zadość obowiązkowi rejestracji.

Zarejestrowani obowiązani są stawić się do czynnej służby po otrzymaniu wezwania.

§ 4. Osoby uchylające się od obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia podlegają odpowiedzialności karnej w myśl przepisów Kodeksu Karnego Wojska Polskiego z dnia 23 września 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 27) przed sądami wojskowymi.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni
Minister Komunikacji:
(—) Jan Rabanowski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz
Minister Sprawiedliwości:
(—) Edmund Zalewski

109.
ROZPORZĄDZENIE
Kierownika Resortu Obrony Narodowej w porozumieniu z Kierownikiem Resortu Administracji Publicznej

z dnia 15 sierpnia 1944 r.

o utworzeniu Rejonowych Komend Uzupełnień — RKU — i ustaleniu ich zasięgu terytorialnego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 3 poz. 14 z dnia 31 sierpnia 1944 r.)

Na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 15. VIII. 1944 r. o częściowej mobilizacji i rejestracji ludności do służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 5) dla przeprowadzenia poboru i mobilizacji zobowiązanych do służby wojskowej zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terenach Rzeczypospolitej Polskiej, wyzwolonych z pod okupacji niemieckiej tworzy się 17 Rejonowych Komend Uzupełnień (RKU) — 10 — I klasy i 7 — II klasy według ustalonych etatów.

§ 2. Nazwy, siedzibę i terytorialny zasięg działalności tychże Komend ustala się według poniższej tablicy:

§ 3. Przewodniczący Wojewódzkich i Powiatowych Rad Narodowych dostarczą odpowiednich budynków dla pomieszczeń Rejonowych Komend Uzupełnień i przeprowadzenia mobilizacji, oraz postawią do dyspozycji Rejonowych Komend Uzupełnień odpowiednie środki komunikacji.

Nr porządkowy	Nazwa Rejonowej Komendy Uzupełnień	Klasa wzgl. kat.	Siedziba	Zasięg terytorialny
			Województwo Lubelskie	
1.	Lubelska Nr 1.	I	Lublin-miasto	m. Lublin
2.	Lubelska Nr 2.	I	Lublin	pow. Lublin, Lubartów, Puławy
3.	Siedlecka	I	Siedlce	pow. Siedlce, Biała-Podlaska, Łuków, Radzyń
4.	Chełmska	I	Chełm	pow. Chełm, Hrubieszów, Włodawa
5.	Kraśnik	II	Kraśnik	m. Kraśnik, pow. Janów-Lubelski, Biłgoraj
6.	Zamojska	I	Zamość	pow. Zamość, Tomaszów-Lubelski, Krasnystaw
			Województwo Białostockie	
7.	Białostocka	I	Białystok	m. i pow. Białystok, pow. Sokółka
8.	Bielska	II	Bielsk Podlaski	pow. Bielsk, Wysoko-Mazowieckie
9.	Augustowska	II	Augustów	pow. Augustów, Suwałki, Szczuczyn
			Województwo Krakowskie	
10.	Rzeszowska	I	Rzeszów	pow. Rzeszów, Brzozów i Krosno
11.	Przemyska	I	Przemyśl	pow. Przemyśl, Lesko i Sanok
12.	Jarosławska	II	Jarosław	pow. Jarosław, Przeworsk i Łańcut
13.	Tarnobrzeska	II	Tarnobrzeg	pow. Tarnobrzeg, Nisko, Kolbuszowa

Nr porządkowy	Nazwa Rejonowej Komendy Uzupełnień	Klasa wzgl. kat.	Siedziba	Zasięg terytorialny
	Województwo Warszawskie			
14.	Sokołowska	II	Sokołów	pow. Sokołów, Węgrów, i Radzymin
15.	Garwolińska	I	Garwolin	pow. Garwolin, Mińsk-Mazowiecki i Warszawa pow.
16.	Warszawska	I	Warszawa	Warszawa-miasto
17.	Ostrów-Mazowiecka	II	Ostrów-Mazowiecki	pow. Ostrów-Mazowiecki, Łomża, Ostrołęka

Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
(—) Stanisław Kotek-Agroszewski

Kierownik Resortu Obrony Narodowej:
(—) Michał Rola-Żymierski, generał broni

110.
ROZPORZĄDZENIE
Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

z dnia 20 stycznia 1945 r.

o utworzeniu Rejonowych Komend Uzupełnień — R. K. U. — i ustaleniu ich zasięgu terytorialnego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 15 z dnia 2 lutego 1945 r.)

Na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 15 sierpnia 1944 r. o częściowej mobilizacji i rejestracji ludności do służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 5) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terenach Rzeczypospolitej Polskiej wyzwolonej spod okupacji niemieckiej tworzy się dalszych 41 Rejonowych Komend Uzupełnień R. K. U. (27-I klasy i 14-II klasy) według ustalonych etatów.

§ 2. Nazwy, siedzibę i terytorialny zasięg działalności tychże Komend ustala się według załącznika.

§ 3. Przewodniczący wojewódzkich i powiatowych rad narodowych dostarczą odpowiednich budynków dla pomieszczeń Rejonowych Komend Uzupełnień i przeprowadzenia mobilizacji oraz postawią do dyspozycji Rejonowych Komend Uzupełnień odpowiednie środki komunikacji.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, gen. broni

Minister Administracji Publicznej:
(—) Józef Maślanka

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej z dnia 20 stycznia 1945 r. (poz 15).

L. p.	Nazwa Rejonowej Komendy Uzupełnień	Klasa wzgl. kat.	Siedziba	Zasięg terytorialny
	Województwo Warszawskie			
1.	Warszawa-pow. R. K. U.	I	Warszawa	Warszawa-powiat
2.	Warszawa-Praga R. K. U.	I	Warszawa-Praga	Warszawa-Praga
3.	Ciechanowska R. K. U.	I	Ciechanów	pow. Ciechanów, Maków, Przasnysz, Pułtusk
4.	Płocka R. K. U.	II	Płock	pow. Płock i miasto, pow. Sierpc, Płońsk
5.	Kutnowska R. K. U.	I	Kutno	pow. Kutno, Łowicz, Gostynin, Sochaczew
6.	Skierniewicka R. K. U.	I	Skierniewice	pow. Skierniewice, Grójec, Rawa-Maz., Błonie

Nr porządkowy	Nazwa Rejonowej Komendy Uzupełnień	Klasa wzgl. kat.	Siedziba	Zasięg terytorialny
		Województwo Łódzkie		
7.	Łódzka-miasto R. K. U.	I	Miasto Łódź	Miasto Łódź
8.	Łódzka-powiat R. K. U.	I	Łódź	pow. Łódź, Brzeziny, Łęczyca
9.	Łaska R. K. U.	I	Łask	pow. Łask, Piotrków, Sieradz
10.	Wieluńska R. K. U.	II	Wieluń	pow. Wieluń, Kępno
		Województwo Kieleckie		
11.	Kielecka R. K. U.	I	Kielce	pow. Kielce, Opoczno, Końskie
12.	Radomska R. K. U.	II	Radom	pow. Radom, Kozienice
13.	Pińczowska R. K. U.	I	Pińczów	pow. Pińczów, Jędrzejów, Stopnica, Włoszczowa
14.	Częstochowska R. K. U.	I	Częstochowa	Częstochowa-miasto i pow. Częstochowa, pow. Lubliniec, Radomsko
15.	Miechowska R. K. U.	I	Miechów	pow. Miechów, Olkusz
16.	Ostrowiecka R. K. U.	I	Ostrowiec	pow. Sandomierz, Opatów, Iłża
17.	Sosnowiecka R. K. U.	I	Sosnowiec	pow. Sosnowiec, Będzin, Zawiercie, Tarnowskie Góry
		Województwo Krakowskie		
18.	Krakowska-miasto R. K. U.	I	Kraków	Wielkie Miasto Kraków
19.	Krakowska-pow. R. K. U.	I	Kraków	pow. Kraków, Myślenice
20.	Tarnowska R. K. U.	I	Tarnów	pow. Tarnów, Brzesko, Bochnia
21.	Dębicka R. K. U.	II	Dębica	pow. Dębica, Mielec
22.	Jasielska R. K. U.	II	Jasło	pow. Jasło, Gorlice
23.	Nowosądecka R. K. U.	II	Nowy Sącz	pow. Nowy Sącz, Limanowa
24.	Nowotarska R. K. U.	II	Nowy Targ	pow. Nowy Targ
25.	Wadowicka R. K. U.	II	Wadowice	pow. Wadowice, Chrzanów
26.	Żywiecka R. K. U.	I	Żywiec	pow. Żywiec, Biała-Bielsko, Cieszyn
		Województwo Śląskie		
27.	Katowicka R. K. U.	I	Katowice	Katowice-miasto i pow. Katowice, Chorzów, Świętochłowice
28.	Pszczyńska R. K. U.	I	Pszczyna	pow. Pszczyna, Rybnik

L. p.	Nazwa Rejonowej Komendy Uzupełnień	Klasa wzgl. kat.	Siedziba	Zasięg terytorialny
			Województwo Pomorskie	
29.	Toruńska R. K. U.	I	Toruń	Miasto Toruń, Grudziądz, pow. Toruń, Grudziądz, Chełmno, Wąbrzeźno
30.	Brodnicka R. K. U.	I	Brodnica	pow. Brodnica, Mława, Działdowo, Rypin, Lubawa
31.	Gdyńska R. K. U.	II	Gdynia	pow. Gdynia, Morski, Kościerzyna, Kartuzy
32.	Starogardzka R. K. U.	I	Starogard	pow. Starogard, Chojnice, Tczew, Świecie, Tuchola
33.	Bydgoska R. K. U.	I	Bydgoszcz	Bydgoszcz-miasto i pow. Bydgoszcz, Chodzież, Sępólno, Szubin, Wyrzysk
34.	Włocławska R. K. U.	II	Włocławek	pow. Włocławek, Lipno, Nieszawa, Inowrocław
			Województwo Poznańskie	
35.	Poznańska-miasto R. K. U.	I	Poznań	Poznań-miasto
36.	Poznańska-pow. R. K. U.	II	Poznań	pow. Poznań, Środa, Śrem
37.	Konińska R. K. U.	I	Konin	pow. Konin, Koło, Turek
38.	Gnieźnieńska R. K. U.	II	Gniezno	pow. Gniezno, Żnin, Wągrówiec, Mogilno, Września
39.	Szamotulska R. K. U.	II	Szamotuły	pow. Szamotuły, Czarnków, Międzychód, Oborniki, Nowy Tomyśl
40.	Kościańska R. K. U.	II	Kościan	pow. Kościan, Wolsztyn, Leszno, Gostyń, Rawicz
41.	Kaliska R. K. U.	I	Kalisz	pow. Kalisz, Ostrów, Jarocin, Krotoszyn

---

111.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 14 lutego 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Obrony Narodowej, Skarbu oraz Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia w sprawie wykonania ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 27 z dnia 15 lutego 1945 r.).

Na podstawie art. 15 ust. 2 i art. 23 ustawy z dnia 30 marca 1939 r o zasiłkach dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) zarządzam, co następuje:

§ 1. Dzienna norma zasiłku, przysługującego rodzinie w myśl art. 1 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) wynosi:

	w gminach miejskich	w gminach wiejskich
a) na pierwszą osobę	zł 5	zł 4
b) na każdą następną osobę po	zł 3	zł 2

§ 2. Zasiłek wypłaca się z dołu w terminach miesięcznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1945 r. Jednocześnie traci moc rozporządzenie Kierownika Resortu Administracji Publicznej z dnia 30 października 1944 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 53).

Minister Administracji Publicznej:
(—) Józef Maślanka

112.

ROZPORZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 28 kwietnia 1945 r.

o ustaleniu wynagrodzenia za środki przewozowe na rzecz wojska w roku 1945

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Administracji Publicznej — Biuro Wojskowe — Nr 375/Wojsk z dnia 21 kwietnia 1945 r. oraz na zasadzie art. 15 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 12 listopada 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska (Dz. U. R. P. Nr 102 poz. 883) zarządzam w porozumieniu z przedstawicielem władz wojskowych w Katowicach, co następuje:

§ 1. Za dostarczone środki przewozowe na rzecz wojska ustalam na rok 1945 stawki wynagrodzenia wymienione w § 2 i 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Za użycie środków przewozowych dostarczonych przez osoby fizyczne i prawne na rzecz wojska, ustalam następujące stawki wynagrodzenia, przy czym wynagrodzenie uzależnione jest od odległości przebytych kilometrów, albo od czasu użycia środków przewozowych i kwalifikowanej obsługi pojazdów mechanicznych. Stawki za mechaniczne środki lokomocji należy rozumieć bez użycia materiałów pędnych i smarów. W razie dostarczenia środków przewozowych mechanicznych, łącznie z materiałami pędnymi, przez posiadacza środka przewozowego mechanicznego, władze wojskowe zwracają faktyczne kwoty wziętych materiałów do napędów według cen rynkowych.

§ 3. Za kwalifikowaną obsługę pojazdów mechanicznych, przez osoby fizyczne i prawne na rzecz wojska, ustalam następujące stawki wynagrodzenia w powiatach i miastach Województwa Śląsko-Dąbrowskiego, przy czym wynagrodzenie uzależnione jest albo od ilości przebytych kilometrów, albo od czasu obsługi środków przewozowych.

Stawki niżej wymienione obejmują cały teren Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

L. p.	Za użycie	Wynagrodzenie złotych	
		za 1 km przebytej drogi zł	za jedną dobę zł
1	Za jednokonny zaprzęg z wozem i obsługą	1,30	100,—
2	za jednokonny zaprzęg z wozem bez obsługi	1,20	80,—
3	za dwukonny zaprzęg z wozem i obsługą	2,00	130,—
4	za dwukonny zaprzęg z wozem bez obsługi	1,80	100,—
5	za wóz bez zaprzegu i bez obsługi	0,40	30,—
6	za zwierzęta z uprzężą i obsługą (konie, muły, woły, osły)	0,80	60,—
7	za zwierzęta bez obsługi i bez uprzęży (konie, muły, woły, osły)	0,60	40,—
8	za zwierzęta wierzchowe z rzędem i obsługą	1,20	80,—
9	za zwierzęta z rzędem bez obsługi	1,20	60,—
10	za motocykl z przyczepką	1,00	100,—
11	za motocykl bez przyczepki	0,80	80,—
12	za rower	0,30	20,—
13	za samochód ciężarowy	3,00	230,—
14	za samochód półciężarowy	3,00	230,—
15	za samochód osobowy	2,50	230,—
16	za autobus	4,50	400,—

Wojewoda

w/z *(—) Ziętek, ppłk,* Wicewojewoda

113.

ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 1945 r. Nr 40 L. WWP/Pos/3/45

w sprawie wykorzystania wszelkich wolnych sił roboczych do odbudowy przemysłu krajowego.

W związku z koniecznością jak najszybszej odbudowy naszego kraju, a w szczególności zwiększenia produkcji przemysłowej na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego, zarządzam co następuje:

1. Wszystkie osoby, zamieszkałe lub stale przebywające na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego, które nie posiadają stałego zatrudnienia, zarówno pracownicy fizyczni jak i umysłowi, mężczyźni w wieku od lat 16 do lat 60, kobiety niezamężne i wdowy bezdzietne, w wieku od lat 16 do lat 50, winne zgłosić się do dnia 15 maja 1945 roku w terytorialnie właściwym Biurze Pośrednictwa Pracy celem rejestracji.

2. Od obowiązku zgłoszenia się do rejestracji zwolnione są jedynie osoby obłożnie chore, które winne przesłać do właściwego Biura Pośrednictwa Pracy odpowiednie zaświadczenie lekarskie, stwierdzające ich tymczasową niezdolność do pracy.

3. Zapośredniczenie zarejestrowanych osób do pracy stałej, następować będzie w miarę zapotrzebowania na siły robocze w poszczególnych gałęziach przemysłu, handlu itd.

4. Miejscowe Biura Pośrednictwa Pracy, wystawią każdej osobie zarejestrowanej odpowiednie zaświadczenie o dokonanej rejestracji.

Osoby, które po upływie podanego terminu nie będą w posiadaniu dowodów rejestracji lub dowodu zatrudnienia, zostaną skierowane do prac przymusowych.

5. Władze bezpieczeństwa będą przeprowadzały kontrolę dowodów rejestracji zatrudnienia. Jako zaświadczenia pracy, równoznaczne z dowodami zatrudnienia, uznawane będą:

a) legitymacje służbowe pracowników władz państwowych, samorządowych i publiczno-prawnych,

b) legitymacje pracowników stałych — etatowych — przedsiębiorstw państwowych i samorządowych oraz publiczno-prawnych.

Pracownicy fizyczni — nieetatowi — przedsiębiorstw państwowych, samorządowych oraz innych publiczno-prawnych muszą posiadać dowód zatrudnienia, zatwierdzony przez Miejscowe Biuro Pośrednictwa Pracy.

w/z Wojewoda Śląsko-Dąbrowski

(—) Ppłk. Ziętek

114.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Pr/6/11/45 Katowice, dn. 20 kwietnia 1945

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Prezydenci miast wydzielonych w sprawie: Rejestracji szkód wojennych.

Zgodnie z reskryptem Prezydium Rady Ministrów z dnia 22. 2. 45 utworzyłem w Urzędzie Wojewódzkim Śląsko-Dąbrowskim Inspektorat Szkód Wojennych, podległy mnie bezpośrednio. Równocześnie polecam w Starostwach Powiatowych oraz w Zarządach Miejskich działających jako Starostwa Grodzkie utworzyć natychmiast referaty szkód wojennych. Zadaniem wspomnianych referatów będzie przeprowadzenie rejestracji szkód wojennych w terenie działania Starostwa (miasta). Od wyników rejestracji zależy uzyskanie przez Polskę reparacji w naturze, za pośrednictwem Międzynarodowego Komitetu Reparacyjnego w Moskwie. Termin ukończenia rejestracji dla całego Państwa oznaczony został na dzień 30. 6. 45. Termin ten musi być dotrzymany i żadna prolongata nie jest możliwą. Dlatego należy w interesie Państwa przystąpić do tej sprawy natychmiast i z wielkim zrozumieniem ze strony tamt. Starostwa (Zarządu Miasta). Rejestrację należy przeprowadzić za pomocą Urzędów Gminnych, które trzeba pouczyć o ważności akcji i konieczności dotrzymania terminu. Ludność należy objaśnić w formie ogłoszeń o obowiązku zgłaszania do Urzędu Gminnego poniesionych szkód materialnych i niematerialnych na specjalnych kwestionariuszach, które w braku oryginalnych druków, należy zastąpić starymi aktami (makulatury). Wykonanie rejestracji winno być w terenie całego Starostwa (miasta) wykonane do dnia 15. 6. 45, poczym materiał odesłany winien być do Urzędu Wojew., Inspektorat Szkód Wojennych.

Załączony wzór kwestionariusza należy powielić lub wydrukować w odpowiedniej ilości, przy czym kopie wypełnionych kwestionariuszy pozostaną w tamt. Urzędzie. Bliższe szczegóły wypełnienia ankiety i urzędowania referatów szkód wojennych, wyda Inspektorat Szkód Wojennych Urzędu Wojewódzkiego.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski

(—) A. Zawadzki, gen. dyw.

1 załącznik

KWESTIONARIUSZ GŁÓWNY

Wniosek Nr.................... (wypełnia Referat) o ustalenie szkód i odszkodowanie wojenne.

1. Nazwisko i imię poszkodowanego ....
2. a) Data urodzenia i miejsce urodzenia ....
   b) Przynależność państwowa ....
3. Miejsce zamieszkania przed r. 1939 ....
4. Miejsce zamieszkania obecnie ....
5. Zawód wykonywany przed r. 1939 ....
6. Zawód wykonywany obecnie ....
7. Stan rodzinny: żonaty, wolny, rozwiedziony ....
   Uwaga: niepotrzebne skreslić
8. Ilość i wiek dzieci i innych osób, pozostających na utrzymaniu poszkodowanego ....
   ....
9. Kiedy powstała szkoda ....
10. Miejscowość, w której powstała szkoda ....
11. Opis zdarzenia, powodującego szkodę ....
    ....
12. Świadkowie:
    a) imię i nazwisko świadka ....
    b) zawód świadka ....
    c) miejsce zamieszkania świadka ....
    d) stosunek pokrewieństwa lub zależności służbowej lub materialnej do poszkodowanego ....
13. Udokumentowanie wyrządzonej szkody (rachunki, poświadczenia władz, orzeczenia, fotografie, kosztorysy itd) ....
    ....
    Uwaga: niepotrzebne skreslić
14. Szkody niematerialne:
    a) utrata życia ....
    b) upośledzenie fizyczne ....
    rodzaj uszkodzenia ....
    trwałe kalectwo ....
    ciężkie naruszenie zdrowia ....
    ciężkie uszkodzenie ciała ....
    chroniczna choroba ....
    niezdolność do pracy zarobkowej ....
    zmniejszona zdolność do pracy zarobkowej (w ilu procentach) ....
    c) upośledzenie duchowe ....
    trwała choroba umysłowa ....
    ciężkie upośledzenie na umyśle ....
    d) szkoda moralna ....
15. Szkody materialne:
    a) poniesione w ruchomościach:
    meble ....
    ....
    odzież ....
    ....
    sprzęty domowe ....
    ....
    maszyny (rolnicze) narzędzia pracy ....
    pojazdy ....
    ....
    zapasy w żywności, bydło, konie ....
    ....
    Uwaga: Opis ruchomości z zapodaniem ceny i roku nabycia ....

b) poniesione w nieruchomościach:
położenie nieruchomości ....
numer wyciągu z księgi katastralnej czy gruntowej ....
koszta budowy ....
cena i rok nabycia ....
wartość rynkowa w chwili wybuchu wojny ....
obciążenie nieruchomości (łączna kwota) ....
nazwiska i adresy wierzycieli ....

16. Rozmiar szkody (całkowite czy częściowe uszkodzenia) ....
....
17. Wysokość szkody wyrażona w pieniądzach ....
18. Koszta odnowienia (wedle cen 1939 r.) ....
19. Ile i kiedy dotychczas wydano na odnowienie ....
....

....
podpis wnioskodawcy

...................., dnia.................... 194....... r.

KOMISARZ SPISOWY
....
podpis

115.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

AP/I/WK/AP/45 Katowice, dn. 23 kwietnia 1945

OKÓLNIK Nr 36
w sprawie wolnego handlu.

W ostatnich dniach zaszło kilka wypadków konfiskaty przewożonej przez ludność żywności, artykułów pierwszej potrzeby i przedmiotów domowego użytku, przy czym aresztowano kilkadziesiąt osób.

Dało to powód do pogłosek, jakoby władze zamierzały znieść wolny handel i tępić jego przejawy.

W związku z tym wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

Wolny, czyli prywatny handel, będący wyrazem inicjatywy i przedsiębiorczości prywatnej, uważany być winien za pożyteczny społecznie, zwłaszcza teraz w początkowej fazie naszej pracy nad odbudową zrujnowanego życia gospodarczego w Polsce. Tłumienie i hamowanie inicjatywy prywatnej w dziedzinie gospodarczej, a tym samym w dziedzinie wymiany towarowej jest szkodliwe i niedopuszczalne. Potrzeby gospodarcze naszego kraju, zwłaszcza uprzemysłowionego naszego województwa są tak duże, że nawet najlepiej zorganizowany aparat społeczno-państwowy zaspokoić ich nie jest w stanie. Do spełnienia tego zadania zmobilizowane i rozwinięte być muszą wszystkie siły, a więc uruchomiona być winna w pełni inicjatywa i przedsiębiorczość wszystkich jednostek. Oczywistym jest, że tego wymaga obecna trudna sytuacja gospodarcza kraju i ogólny interes państwowy.

Rzecz zrozumiała, że chodzi tu nie o wolny w znaczeniu przedwojennym spekulacyjny i niczym nie krępowany społecznie charakter poczynań gospodarczych. Takie bowiem jego pojmowanie nie dałoby się pogodzić z interesami ludności pracującej, dźwigającej na swych barkach cały ciężar budowy nowego ustroju gospodarczego i społecznego w Polsce. Pod wolnym handlem zrozumieć należy zdrową społecznie funkcję wymiany gospodarczej, leżącej w interesie szerokich mas i przynoszącej godziwy i usprawiedliwiony nakładem inicjatywy, pracy i kapitału zysk temu, kto ją wykonywuje.

Żadnych przeszkód zatem wolnej wymianie towarowej stawiać nie należy. Przeciwnie, trzeba popierać tych, którzy przestrzegając zarządzenia, obowiązujące w dziedzinie reglamentacji towarowej, swą inicjatywą, przedsiębiorczością i ruchliwością ożywiają wolny rynek, dostarczając ludności towar po cenach dostępnych i godziwych. Tępione natomiast muszą być wszelkie przejawy spekulacji, paskarstwa i nieuczciwości kupieckiej, jak również nie przestrzegania wydanych przepisów i zarządzeń o obrocie towarami reglamentowanymi, a więc w pierwszym rzędzie żywnością, skórą i manufakturą tudzież wyrobami skórzanymi i tekstylnymi. Również surowo karani być winni ci wszyscy, którzy handlują towarami pochodzącymi z nieujawnionych czy ukrytych składów, stanowiących opuszczone czy porzucone mienie poniemieckie. Tych, jako paserów, należy po skonfiskowaniu towarów przekazywać do ukarania sądom. Natomiast nie należy stawiać żadnych przeszkód czy to właścicielom sklepów czy też drobnym handlarzom, trudniącym się dowozem i sprzedażą żywności, odzieży, obuwia i innych artykułów pierwszej potrzeby, jeśli tylko stosują się do obowiązujących przepisów i sprzedają towar dobry i w warunkach oraz po cenach, nie budzących zastrzeżeń.

Wicewojewoda:
(—) inż. Węgierow.

116.

ZARZĄDZENIE
IZBY SKARBOWEJ W KATOWICACH
z dnia 23 kwietnia 1945 r.
w sprawie rejestracji przedsiębiorstw podlegających kontroli akcyzowo-monopolowej.

Izba Skarbowa w Katowicach wzywa niniejszym wszystkich właścicieli, dzierżawców lub też pełnomocników albo kierowników przedsiębiorstw podlegających kontroli akcyzowo-monopolowej wzgl. osoby, które z jakiegokolwiek tytułu sprawują nadzór nad tymi przedsiębiorstwami, by w terminie do dnia 10 maja br. zgłosili we właściwym Urzędzie Skarbowym Akcyz i Monopolów Państwowych swe przedsiębiorstwa, podając:

1. rodzaj przedsiębiorstwa i jego siedzibę,
2. nazwisko i imię właściciela,
3. nazwisko i imię odpowiedzialnego kierownika,
4. zapasy surowców i gotowych wyrobów,
5. stan urządzeń fabrycznych,
6. czy przedsiębiorstwo jest czynne i od jakiego czasu, względnie czy przy istniejącym stanie urządzeń jest zdolne do podjęcia pracy.

Zgłoszeniu podlegają następujące przedsiębiorstwa: gorzelnie, rektyfikacje spirytusu, fabryki wódek, przedsiębiorstwa przerabiające spirytus na cele przemysłowe, rafinerie olejów mineralnych, cukrownie, browary, octownie, fabryki kwasu octowego i wytwórnie cukru skrobiowego.

Kierownik Izby Skarbowej:
(—) Krzesiński.

117.

OBWIESZCZENIE
IZBY SKARBOWEJ W KATOWICACH
z dnia 23 kwietnia 1945 r.

Izba Skarbowa w Katowicach podaje do wiadomości, że organizacja administracji skarbowej w dziale akcyz i monopolów na wyzwolonych terenach województwa śląsko-dąbrowskiego została ukończona i przedstawia się następująco:

Uruchomione zostały **trzy Urzędy Skarbowe Akcyz i Monopolów** Państwowych a mianowicie:

1. Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Katowicach na obszar miast wydzielonych Katowic, Chorzowa i Sosnowca oraz powiatów: katowickiego, tarnogórskiego, lublinieckiego, zawierciańskiego i będzińskiego.
2. Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Rybniku na obszar powiatów: rybnickiego i pszczyńskiego.
3. Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Bielsku na obszar powiatów: bielskiego i cieszyńskiego.

oraz **10 Rejonów Kontr. Skarb.** a mianowicie:

W Okręgu Urzędu Skarb. Akcyz i Monopolów w Katowicach:

1. Rejon Kontroli Skarbowej w Katowicach na obszar miasta Katowic i powiatu katowickiego.
2. Rejon Kontroli Skarbowej w Chorzowie na obszar miasta Chorzowa i dawnego powiatu świętochłowickiego.
3. Rejon Kontroli Skarbowej w Tarnowskich Górach na obszar powiatu tarnogórskiego.
4. Rejon Kontroli Skarbowej w Lublińcu na obszar powiatu lublinieckiego, do którego przyłączono ostatnio powiat dobrodzieński.
5. Rejon Kontroli Skarbowej w Będzinie na obszar miasta Sosnowca i powiatu będzińskiego.
6. Rejon Kontroli Skarbowej w Zawierciu na obszar powiatu zawierciańskiego.

W Okręgu Urzędu Skarb. Akcyz i Monopolów w Rybniku:

7. Rejon Kontroli Skarbowej w Rybniku na obszar powiatu rybnickiego.
8. Rejon Kontroli Skarbowej w Pszczynie na obszar powiatu pszczyńskiego.

W Okręgu Urzędu Skarb. Akcyz i Monopolów w Bielsku:

9. Rejon Kontroli Skarbowej w Bielsku na obszar powiatu bielskiego.
10. Rejon Kontroli Skarbowej w Cieszynie z tymczasową siedzibą w Bielsku na obszar powiatu cieszyńskiego.

W dziedzinie podatków pośrednich i monopolów obowiązują obecnie wszystkie przepisy prawne, które obowiązywały w dniu 31 sierpnia 1939 r. o ile nie zostały zmienione przepisami Tymczasowego Rządu Narodowego Rzpltej Polskiej wydanymi w r. 1944 i 1945.

Z pośród przepisów przedwojennych zostały uchylone, a zatem obecnie nie obowiązują:

1. Ustawa z dnia 5. VIII. 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 447) o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych (o opłatach od mąki).
2. Ustawa z dnia 2. 10. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 99, poz. 763) o opodatkowaniu wina i miodu syconego.
3. Ustawa z dnia 18. 3. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 151) o opodatkowaniu kwasu węglowego.
4. Ustawa z dnia 26. 3. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 22 poz. 130) o opodatkowaniu tłuszczów.
5. Ustawa z dnia 26. 3. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 127) o poborze 10% dodatku do opłat stemplowych i podatków pośrednich oraz 15% dodatku do podatków bezpośrednich i od darowizn wraz z późniejszymi zmianami.

Wszystkie zezwolenia i koncesje tak wydane przez Władze Polskie przed wojną, jak również i przez okupanta na wyrób, przerób, oraz na sprzedaż przedmiotów objętych monopolami państwowymi i podlegających podatkom spożywczym są nieważne. Osoby pragnące ubiegać się o uzyskanie takich zezwoleń winny złożyć podania we właściwym Urzędzie Skarbowym Akcyz i Monopolów Państwowych. Bliższych informacji w tych sprawach można zasięgnąć w Wydziale IV Izby Skarbowej (Gmach Województwa, pokój Nr 123-124, parter), względnie w Urzędach Skarbowych Akcyz i Monopolów.

Izba Skarbowa zwraca uwagę, że szeroko rozpowszechniona obecnie nielegalna produkcja i sprzedaż spirytusu względnie napojów alkoholowych, drożdży, surowca tytoniowego i sztucznych środków słodzących podlega surowym karom z prawa karnego skarbowego, które to przepisy nadal obowiązują. Wydany w dniu 12. XII. 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 85) Dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego o zwalczaniu potajemnego gorzelnictwa, który częściowo zmienił art. 66 prawa karnego skarbowego przewiduje karę do 15 lat więzienia, oraz grzywnę do 1 miliona złotych za nielegalne pędzenie spirytusu i napojów alkoholowych, przyczym karze podlega nie tylko sam sprawca, lecz także i ten, kto napoje te nielegalnie wyprodukowane zbywa, nabywa, przechowuje lub przewozi, albo udziela pomocy do ich zbycia lub ukrycia.

Ponadto w myśl tego dekretu podlega karze aresztu do 1 roku ten, kto mając wiadomość albo uzasadnione podejrzenie o uprawianiu potajemnego gorzelnictwa, świadomie zaniecha natychmiast zawiadomić o tym właściwą władzę.

Organa wykonawcze służby akcyzowo-monopolowej otrzymały polecenie bezwzględnego ścigania powyższych przestępstw skarbowych, które godzą nietylko w interesy Skarbu Państwa, lecz przyczyniają się również bardzo poważnie (tajne gorzelnictwo) do pogorszenia aprowizacji szerokich mas obywateli.

Kierownik Izby Skarbowej:
(—) Krzesiński

118.

Katowice, dnia 28. kwietnia 1945 r.

OBWIESZCZENIE
w sprawie zgłoszenia powielaczy.

Wzywa się wszystkie instytucje, firmy, osoby prywatne itp. będące w posiadaniu powielaczy, aby posiadanie tychże zgłosili w terminie do dnia 15 maja 1945 r. w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Katowicach, ul. Kilińskiego 23 (pokój 304).

Niezgłoszenie w powyższym terminie ulegnie pociąg. zainter. do odpowiedzialności karnej i konfiskaty powielaczy.

Komendant Wojewódzki M. O.
(—) Kpt. Bartosz.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Zgubione dokumenty.

Unieważnia sie skradzioną kartę rejestracyjną na prowadzenie Zakładu Rzeźniczego wystawioną przez Starostwo w Będzinie w r. 1929 oraz Dyplom wystawiony przez Cech Rzeźniczy w Czeladzi na nazwisko Jurczyński Stefan, zamieszkały Czeladź, ul. Milowicka 1. 14

Unieważnia się skradzioną legitymację szkolną wystawioną przez Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe na nazwisko Brykalski Robert, zamieszkały Katowice, ul. Sobieskiego 7. 15

Redakcja i Administracja — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska 25, I p., pokój 244, telef. wewn. 444 i 452.

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Katowice, ul. Francuska 33, w podwórzu, telef. 327-54.

Druk. Urz. Woj. Śl.-D. 634/V/45 (3000) — R 1021 P.